

УДК 811.161.2'282'36
DOI 10.35433/philology.1 (104).2025.178-188

ГРАМАТИЧНА СИСТЕМА ПОКУТСЬКОЇ ГОВІРКИ С. ПРУТІВКА (КАРЛІВ) КОЛОМІЙСЬКОГО РАЙОНУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Л. Я. Колеснік*

Стаття присвячена аналізу основних граматичних рис однієї говірки як системи. Об'єкт дослідження – давня старожитня говірка с. Прутівка (Карлів) на Снятинщині. Подано історичні відомості про населений пункт та основні віхи його історії. Проаналізовано дотеперішні наукові студії про говірку.

Матеріалом для дослідження слугували власні авторські записи з говірки, здійснені 2017 року від мешканців села старшої вікової формації. Мовні знаки, що репрезентують фонетико-граматичні риси говірки, виокремлено методом суцільного вибирання з транскрибованого тексту.

Для аналізу матеріалу основним у розвідці обрано описовий метод.

Докладно проаналізовано побутування фонетико-граматичних рис, зокрема щодо іменних частин мови: рід іменників, словозміну, особливості діалектних прикметників, їх ступенювання, форми давніх займенників, творення складних числівників. Описано низку діалектних прислівників. Особливу увагу приділено системі діалектного дієслова, зокрема творенню форм давноминулого та майбутнього часу, аналізу діалектного дієвідмінювання.

Серед синтаксичних особливостей говірки наголошено на функціонуванні прийменниково-відмінкових конструкцій в об'єктних та обставинних значеннях (часу, місця, способу дії тощо).

Закцентовано на поширенні особливих форм власних імен, традиційних звертань, послідовному вживанні усічених імен та форм кличного відмінка, т. зв. пошанної множини, діалектних етикетних формул та фразем, що увиразнюють усне діалектне мовлення, надають йому експресивності.

Проаналізовані риси загалом притаманні більшості покутських говірок, виявляють високий функціональний потенціал у говірці, свідчать про стійкість її граматичної системи до нівеляції.

Ключові слова: говірка, покутський діалект, граматична система, словозміна, дієвідмінювання, прийменниково-відмінкова конструкція.

* кандидат філологічних наук,
науковий співробітник відділу діалектології
(Інститут української мови НАН України),
l.koliesnik2023@gmail.com
ORCID: 0000-0003-3321-2942

THE GRAMMATICAL SYSTEM OF THE POKUTTIA SUBDIALECT OF THE VILLAGE PRUTIVKA (KARLIV) KOLOMYYA DISTRICT IVANO-FRANKIVSK REGION

Koliesnik L. Ya.

The article is devoted to the analysis of the main grammatical features of a subdialect as a system. The object of research is an ancient subdialect of the village Prutivka (Karliv) in the Sniatyn district. Historical information about the settlement and the main periods of its history were provided. Previous scientific studies on the subdialect have been analyzed.

The material for this research was the author's own recordings of speech from the older age group of the village residents, made in 2017.

The linguistic signs representing the phonetic-grammatical features of the subdialect were singled out using the method of continuous sampling from the transcribed text. The descriptive method was chosen as the main research method for the analysis of the material.

The phonetic-grammatical features were analyzed in detail, particularly concerning nominal parts of speech: gender of nouns, declension, peculiarities of dialectal adjectives, their degrees of comparison, the forms of ancient pronouns, and the formation of compound numerals. A range of dialectal adverbs were described. Special attention was given to the system of the dialectal verb, particularly the formation of the past perfect and future tense forms, as well as the analysis of the dialectal conjugation.

Among the syntactic features of the subdialect, emphasis was placed on the functioning of prepositional-case constructions in object and circumstantial meanings (time, place, manner of action, etc.).

The emphasis was placed on the spread of special forms of proper names, traditional forms of address, the consistent use of truncated names and vocative forms, the so-called honorable plural, dialectal etiquette formulas, and phrases that highlight oral dialectal speech and give it expressiveness.

The analyzed features are generally characteristic of the majority of Pokuttia subdialects. They reveal a high functional potential in the subdialect and testify to the stability of its grammatical system against neutralization.

Keywords: dialect, Pokuttia dialect, grammatical system, declension, verb conjugation, prepositional-case construction.

Постановка наукової проблеми.

Упродовж останніх десятиріч вивчення окремої говірки як самодостатньої мовної системи виокремилася в окремий напрям діалектологічних студій, що закономірно, адже говірка акумулює в собі типові риси мови.

Результатом таких спостережень є як окремі розвідки, так і короткі діалектні словники, фольклорно-діалектні матеріали, монографічні описи, яких, зазвичай, менше.

В українській діалектології лексикографічними працями¹ представлені закарпатські (с. Сокирниця, с. Косівська Поляна і

с. Росішка, с. Річка і с. Яворів) та гуцульські говірки (с. Березови та с. Тюдів, с. Ковалівка), буковинська говірка с. Южинець, поліська говірка с. Липне, подільська говірка с. Дмитрушки, середньополіська говірка с. Залужжя. Важливим науковим проєктом став докладний опис с. Машеве Чорнобильського району. Деякі українські говірки поза межами України обстежив О. Горбач, зокрема докладно описав в мовному аспекті низку сіл і упорядкував словнички кожного з них.

Зрештою, вважаємо, що кожна українська говірка має право бути об'єктом дослідження.

Мета дослідження – опис граматичної системи говірки села Прутівка (давня назва – Карлів) на основі ґрунтовного аналізу авторських записів діалектного мовлення та

¹Список цих словників представлено на сайті Інституту української мови за посиланням: Діалектні словники. URL: <https://iul-nasu.org.ua/dialektni-slovnyku-2.html> (дата звернення: 05.11.2024)

зразків народних пісень із говірки², здійснених у 2016 р. від мешканців села найстаршої вікової формації (5 жінок і 2 чоловіків)³.

Діалектний матеріал записано під час невимушеного спілкування на цифрові носії. Для виокремлення діалектних граматичних рис використано метод суцільної вибірки. Серед основних методів представлення зібраного матеріалу – описовий та зіставний.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі мовні факти з говірки с. Прутівка проаналізовано в праці К. Кисілевського "Надпрутський говір" [6]. У ній дослідник докладно описав, крім фонетичних, морфологічні й синтаксичні особливості покутських говірок. Скрупульозно локалізований матеріал цієї розвідки представляє синхронний зріз майже столітньої давності, що дає підстави робити певні зіставлення.

Діалектний матеріал із говірки також використано в наших попередніх студіях [7], однак граматичний рівень говірки не був окремим об'єктом наукових спостережень.

Село Прутівка (Карлів) розташоване на південному боці р. Прут, за 7 км від м. Снятин, тепер – у Снятинській міській громаді Коломийського району Івано-Франківської області. Засноване 1451 р., населення налічує понад 1500 осіб.

Історичну назву села Карлів ономасти вважають мотивованою антропонімом *Карл(-о)* [11: 259]. За народними переказами, так звали засновника поселення⁴. Однак 7 червня 1946 р. село перейменували на Прутівку. Стара назва видалася владі занадто "панською", її змінили на штучну, але політично нейтральну – за

назвою річки Прут, біля якої розташоване поселення. Зрештою, таку мотивацію визнають й ономасти [1: 681; 11: 259]. Давня назва в топоніміконі краю відображена в існуванні мікротопонімів *Карлівка* 'колишній фільварок с. Ганьківці', атрибутивів *Карлівський*, *Карлівське* 'яке належало колись громаді с. Карлів', напр., *Карлівське поле*, *Карлівський ліс* [1: 339].

У селі народився соратник В. Стефаника І. Сандуляк – український громадський діяч, посол до галицького сейму 1908–1913 рр.

Про саме село написано дві книги історико-етнографічного характеру [5; 9].

За матеріалами І. Сандуляка заходами видавництва Наукового товариства ім. Шевченка 1890 опубліковано книгу "*Село Карлів колись а тепер*". У ній автор описав історію села від 1862 до 1890 р., зокрема боротьбу проти пияцтва та заснування читальні "Просвіти", проілюстрував її своїми поетичними творами. Цю працю перевидано 2000 р. стараннями правнука автора – І. Костинюка. Важливо, що в ній збережено авторську лексику й стиль викладу [9].

Тут учителювали етнографи-ентузіаста Іван та Олена Голубовичі [2; 3]; у 1920-х у селі жив і працював український поет і перекладач В. Самійленко⁵.

Історію села від заснування до сучасного періоду докладно описано в книзі Г. Іванійчука "*Карлів – перлина мого серця*" [5].

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Відомо, що саме в південно-західних говірках більшою мірою збережені давні граматичні риси, які формують мовний портрет досліджуваних говірок. Зокрема, це словозміна іменних частин мови, особливості дієслівних форм та дієвідмінювання, серед синтаксичних явищ –

²Звучання записів – понад 5 годин, обсяг затранслюованих текстів – майже 3 а. а.

³Список інформантів див. у кінці статті; після ілюстративного матеріалу зазначаємо ініціали інформанта.

⁴Докладно про народні версії походження назви див.: [5: 19–21].

⁵Докладно про цей період у житті письменника див.: [10: 55–62].

функціонування
прийменниково-відмінкових
конструкцій та речень.

Серед морфологічних ознак говірки
візнано особливості словозміни
іменників:

– форми Д. в. одн. ім. ч. р. із
закінченнями **-ови, -єви**: кола¹ч¹
к¹с¹о¹нзови / да¹їе по кола¹ч¹єви
д¹е¹кови / палама¹рєви; переда¹вали
| кождо¹му | кумови;

– форми Ор. в. одн. ім. із
закінченнями **-єй, -иї, -ої (-уї)**: за
гра¹ни¹єй; дес за | кошни¹єй; с
| па¹лиц¹єй, з бара¹бу¹лиї, з в¹ї¹ч¹и¹риї на
Св¹ї¹тиї | вечир, то¹по¹лиц¹єй, мо¹ло¹дої, з
ка¹п¹устої, з му¹кої ку¹руз¹иної;
| д¹ї¹чи¹ної, | ли¹ш¹кої, | та¹ч¹ї¹кої,
ни¹се н¹ї¹м па¹хої хл¹їб; тої б¹ї¹дої; аш
н¹ї¹д | ха¹ш¹кої; сто¹до¹ла н¹ї¹д со¹ло¹муї,
приї¹ш¹ли¹є | ло¹т¹кої. Це ж стосується
займ. жін.р.: за мної, с ¹єй хо¹ду¹лиї.

– форми Р. в. мн. ім. ж. р. із
закінченнями **-їв**: тих | бесид¹її, | па¹ру
| зим¹її ни | було;

– форма Зн. в. мн. ім. ж. р. = формі
Н. в.: їа | ма¹ла под¹руш¹к¹ї з
Черн¹ї¹л¹в¹є¹кої | об¹ла¹ст¹ї;

– форми М. в. одн. ім. ч., ж, та с. р.
із закінченням **-и**: на Чор¹но¹били, ї
г¹л¹руд¹ни, при к¹ї¹н¹ци, їду по ба¹з¹а¹ри; на
к¹ї¹се¹лиц¹и, у ч¹ї¹л¹тал¹ни, у л¹ї¹кар¹ни,
| з¹ї¹споду ї з¹ї¹л¹ни¹ци, ї | ку¹х¹ни, ї н¹ї¹ч¹и,
по каст¹ру¹ли, ї ар¹т¹ї¹ли; ї | вуї¹ни
Га¹н¹ус¹и; на | сон¹ци, на | м¹ї¹с¹ци; у (на)
| по¹ли.

Відзначаємо в говірці відсутність
подовження в ім. с. р. на **-їа / їе**:
з¹б¹ї¹ж¹а, кат¹ран¹е ‘лахміття’, жи¹т¹е
(жи¹т¹а, жи¹к¹е): та¹ке (їк¹е) жи¹т¹е
| було; сум¹не жи¹к¹е | було, жи¹т¹а
| було склад¹не; ї За¹вал¹у; | наїк¹
пор¹її¹ н¹ан¹а не | було.

Для ім. III відміни характерна
послідовна наявність флексії **-и** у
формі Р., Д. та М. в.: гр¹їх с¹мер¹ти
про¹сити.

У діалектних текстах відзначаємо
т. зв. сплутування родів іменників:
д¹л¹р¹їш¹ча (с. р): т¹л¹ра | па¹чку д¹л¹руш¹ча;
марга¹рина (ж. р); на | л¹ї¹тру (ж. р):
му¹к¹ї¹є | па¹чка марга¹рини; | к¹ї¹л¹о
(с. р. ‘кілограм’) куб¹а¹си; д¹л¹в¹ї¹ста грам
ол¹ї¹у (ч. р.); ї д¹л¹ругу / т¹л¹рету

к¹л¹асу / ї деї¹ї¹ат¹ї к¹л¹ас¹ї (ж. р.);
утворення форми множини
речовинних іменників: ми т¹к¹ут¹у¹ни
ро¹били; її¹д¹ї¹ї¹ | т¹ї¹л¹ко ни | було / їик
т¹ї¹л¹пер.

У розповідях діалектоносіїв
виявлено значну кількість форм
двоїни: в¹ї¹н маї дв¹ї дон¹ї¹ц¹ї, | маї¹мо
дв¹ї ко¹рої¹ц¹ї, дв¹ї | бу¹лк¹ї, дв¹ї
| ко¹ш¹ни¹є¹ци, ї дв¹ї з¹л¹м¹ї¹н¹ї, ц¹ї дв¹ї
ч¹о¹ко¹л¹ад¹ї, дв¹ї сест¹л¹р¹ї, дв¹ї | к¹ї¹со¹ц¹ї¹
на¹о¹коло голо¹ви, їак¹би ш¹ї¹ї¹ дв¹ї
| н¹ї¹ш¹в¹ї до¹к¹уп¹и; ми дв¹ї Га¹н¹ус¹и; три
| ха¹к¹ї їе; три | н¹ї¹ї¹ц¹ї до¹к¹уп¹и; нас
триє Ка¹л¹и¹є¹н¹ї / | ба¹нка Ка¹л¹и¹є¹на / їа
Ка¹л¹и¹є¹на і Ка¹л¹л¹ус¹а; ш¹л¹тири | ба¹б¹ц¹ї,
ш¹л¹тири к¹л¹ас¹ї, стиї ш¹л¹тири | ла¹п¹ц¹ї.

Відзначаємо послідовне вживанням
форм пошанної множини, зокрема в
розповідях про батьків, старших людей
або в розмові при них, напр.: | нен¹а
| моїа ш¹ч¹о в¹л¹м¹ї¹ї¹ут ка¹зати? | були
| нен¹а ї Си¹л¹б¹ї¹ру с¹ї¹м р¹їк / а | г¹ед¹а
| дес¹їк¹; | д¹ед¹а л¹у¹били
н¹ї¹д¹л¹исувати; | ба¹ба на¹л¹иш¹ут тих
писа¹л¹ок | перед Ве¹л¹икод¹нем; | ба¹ба
| ка¹ж¹ут би то | було ч¹ї¹с¹л¹тен¹ки; | ба¹ба
ка¹зали їак д¹ї¹д си¹л¹г¹ї¹ли ї т¹ур¹л¹м¹ї; і
| д¹ї¹дик їек ш¹ї | жели / то ко¹л¹ров¹ї
| далиє | її¹сти; | д¹ї¹дик ми¹не їже ни
да¹д¹ут | би¹є¹ти; | вуї¹ко їд¹ут ка¹зате.
Для підкреслення шанобливого
ставлення до сторонньої особи в її
присутності вживають займенник
вони, замість він / вона, напр., | нен¹а
| моїа во¹л¹ни на | сер¹ци сла¹б¹ї | були;
то ко¹л¹ис | нен¹а | моїа не¹бо¹ж¹ка
во¹л¹ни так л¹у¹били ту к¹ї¹се¹л¹и¹ц¹у
ро¹бити; во¹л¹ни хо¹л¹т¹е | тоїї | бес¹ї¹ди,
во¹л¹ни ни | ч¹уї¹ут; во¹л¹ни ни¹л¹в¹ї¹ст¹ко
| ка¹ж¹ут ми¹н¹ї; | к¹ї¹тка | моїа | р¹ї¹д¹на
во¹л¹ни ми¹не | чеш¹ут.

Помітне послідовне використання
форм Кл. в. у звертаннях у всіх
записаних респондентів: шо | будиш
| її¹сти / Ма¹л¹р¹ї¹чко?!, Кат¹л¹русе!
Га¹н¹ус¹ко / хо¹ди на го¹л¹от; де ко¹л¹ис
/ ди¹л¹тинко / | було у¹л¹бер¹її¹ та¹л¹кої?
за шо / ди¹л¹тинко?; ш¹о їа / ди¹л¹тиє¹н¹ко
/ за¹л¹на¹ла?; Ка¹л¹и¹є¹н¹ко / с¹ї¹л¹даї!; | Кол¹о
/ ро¹ска¹жи її; | нен¹ко / ч¹о ви
п¹ла¹чите?; | може ти / | г¹ї¹де /
пам¹її¹л¹тайєш?; | буд¹ут | г¹ї¹ду по
тил¹ї¹л¹в¹ї¹зору вас по¹л¹казувати; | ба¹бо /

а їе моло!ко роб!лене?; !бабо / ни п!лачте! !бако / їа не !буду. Трапляється вживання усічених звертань, напр., Па!ра (тобто Параско) / дес !можи їе ї нас?; за шчо / не! (!нене) / вас вівезли?; шчо їе / ма (!мамо)?; ш'о ви да!вали ї тої хл'їб / ба (!бабо)?; ба / ста!ру їкус !н'їсн'у засп'ї!ваїте. Відзначаємо вживання усічених форм Кл. в. власних імен і загальних назв: ка!жи / Ма!р'ї! їек то / Ма!р'ї / нази!вайєси?; Па!ра / ш'о ти !хочиш?; шчо їе / ма 'мамо'?

У говірці досі характерне творення назв жінок від імені чи прізвища чоловіка за допомогою суфікса **-их /іх (а)**: !вуїна Чур!сїха, Ма!лєхїха, Данил'!чїха, !Пунїха, Са!їєнчїха по !бат'ковї !була Ка!литчїха, !нен'а !була Никола!їїха, О!лена Никола!їїха, !Ол'а Фетї!їїха.

Діалектоносії відзначають, що власне найменування дітей дуже змінилося порівняно з традиційним: пере!важно та!к'ї ім'н'а да!вали Ма!рус'а / Га!нус'а / Па!раска / Ма!р'їїа // ни да!вали та!к'ї їак ти!пер / шчо аж т!реба !було запи!сатиє / !аби запамн'є!тати.

У текстах із говірки записано діалектні форми прикметників, напр., тїпє!р'їїна 'сучасна' Пру!т'їїка, меб!л'овїї 'меблевий' комб'їнат; спостережено відсутність розрізнення твердих і м'яких основ прикметників: з !житнойї со!ломи, !житна му!ка, ти!перїїна, ви!ч'їрна ш!кола; поширення коротких прикметників: на го!р'їїн'їм ку!т'ї, на т'їм ста!р'їм !м'їсци, їїчилиси ї ста!р'ї ш!кол'ї. Регулярні прояви має усічення закінчень прикметників та присвійних займенників жіночого роду в Д. в. і М. в. одн.: по !тан'ї 'дешевїї' ц'ї!н'ї; ї Г!рицев'ї к!нишц'ї !пиши; її дон'!к'а, її їчиї Голубович, ї т'ї (ц'ї) !хат'ї, тут на ц'ї !вулицї.

Вищий ступінь порівняння прикметників і прислівників у говірці творять за допомогою суфіксів **-їшч, -їшч'ї, -ч'ї**: ста!р'їшч'ї; р'їд!н'їшчого ни!ма; наїрозум!н'їшч'ї; ми те!пер в'їл'!н'їшч'ї; т!реба розум!н'їшчоїї !баби; ко!лиєс ж'їн!к'ї !були

моц'ї!н'їшч'ї; ко!лис !душчи си л'у!били; висї!л'їшчи !було; к!рашч'ї !було / їак то шчо у к!луб'ї в'їд!так.

У діалектних текстах із говірки трапляються особові займенники во!на, во!ни поширені у варіантах їна, їни /ву!ни: їна !дужи !добра !була; їна !к'їдала ї ту к!раску; шчо їна !хочи; їна ни по!чулу!в'їкови; їни !жили; їни г!рали вис!тави; їек ву!ни гуво!рили.

Давні форми займенників як своєрідні релікти зафіксовано переважно в піснях, рідше в розповідях, напр., їа ни !маїу ш'о на н'у ка!зати. Про поширення усічених займенників на цих теренах раніше зауважував К. Кисілевський [6: 27].

У тканині усного діалектного тексту частотним є вживання редукованих займенників, напр., то!то фїст', то!то ко!лис не !було мли!на, а також вказівних займенників із наростками **о, во**, що є загальною ознакою говіркового мовлення: ц'ї!во; то!во шчо дро!так; ї того!во С!лаїч'їка; ти!во (тої!во); та!к'їїи!во (та!к'ї!во, тик'ї!во): кру!жок тик'ї!во с !фостиком; та!к'ї!во зашиє!рокиї сто!лец; отак'єво!о: отак'єво!о !тайак каб!лука !в'їгну!та; !фусточ'ка та!ка!во п!роста; їс'ї т'її!во. На поширення таких форм у покутських говірках на противагу іншим указував М. Онишкевич [8: 128]. Водночас регулярно вживаними є усічені форми займенників⁶, що постали внаслідок нерегулярних фонетичних змін, зокрема синкопи: ч'ос' 'чогось': ч'ос' так !було нас ба!гато, ч'ос та!ка !була !тиха; !тил'ко, !тико 'стїльки': ми!н'ї !тил'ко !рок'її та апокопи: н'ї!ч'о 'нічого':у!с'о н'їк!рали / ни!ма н'ї!ч'о; ч'о 'чому': ч'о см'ї!їєси / то їе ч'о п!лакати?

Відзначаємо вживання означальних прикметників, зокрема паралельне

⁶Приклади синкопи трапляються не лише серед займенників. У говірці побутують іменники, що також є результатом цього фонетичного процесу: буї ї се!л'ї !в'їтом 'війтом'; їкас ко!н'їка 'якась копійка'.

використання лексем |кожди́ / |кожен навіть у мовленні одного інформанта: |кожде дла́ |себи / |кожен хто йек м'іх; |кожди́ солб'і; |кожна |хата |мала ти́ белсагіе; і|накиши́ 'інший': то́ йсе сילו́ / а́ йсе і|накише́ / то́ |кожде сילו́ і|накиши; |инчи́ 'тс.': |инчи́ й гулу́|в'і; у|с'еки́ 'всілякий': у|с'ек'і |л'уди |були; й|с'ек'і та́ ниод|нак'і.

У системі діалектних числівників відзначаємо значну кількість форм, зумовлених фонетичними рисами говірки, напр., о|ден, ш'іш'к' 'шість', |п'ійіс'ет' про|цент'і́; |де́в'ік' |рок'і́; |де́с'ік' кл'ас'і́; д|вац'ік' пйет' |рок'і́; с'імдис'ек' пйет'; |п'і́тора |тишч'і; с т|риц'і́т т|ретого; т|риц'і́т ди́й|йетого́ |року; пійі́|с'ек' |семого; ш'і́йі́|с'ет т|ретого; |в'іс'і́м'іс'ет |першого́ |року. Відзначаємо вживання давньої форми числівника дев'яносто: |баба́ йі́|йі́ й|мерла́ дев'і́т'ди́|с'етого́ |першого́ |року та єднального сполучника **і** у складених числівниках: йже́ |де́в'і́т'дис'ет і́ о|ден р'і́к; |в'іс'і́м'іс'ек' і́ ч'і́т|вертого́ |року; збірних числівників: т|риц'і́т' п|йетиро́ йійі́; т|риц'і́к' |шестиро́ д'і́|те́й; в'іс'і́м'іс'ек'і́|терого́ х|л'і́б'і́.

У мовленні діалектоносіїв частотним є граматичне неузгодження числівників з іменниками, зокрема іменники в множині не узгоджують у відмінку: с'і́м (|де́с'і́к', с'і́м'іс'і́к', д|вац'і́к' пйет') р'і́к, напр., ш'і́ш'к' кл'ас'і́ |майу; |сорок р'і́к ро́|бієла́ на́ |по́ліє; д|вац'і́к' р'і́к м'і́ чоло́|в'і́к ро́|біє́й на́ |ферм'і́ й ко́л'госп'і́ |коло́у ху́|добіє́; т|риц'і́к' р'і́к у ар'т'і́ли |шиє́ла; сто́ грам у́ |борш'і́к; |в'і́п'іє́ла д|в'і́ста грам; т|реста́ грам сме́|тани́є. Це ж стосується неузгодження іменника з числівником у числі (вживають форму однини іменника, замість множини), напр.: п'і́ч на́ два́|нац'і́тиро́ (д|вац'і́|атеро́, д|вац'і́к |четви́ро) х|л'і́ба.

У складних прикметниках, утворених від узгоджених словосполучень числівника й іменника, числівниковий компонент не

відмінюють, напр., ш|вари́є |були́ пйет'мит|ров'і́, ш'і́ш'к'мет|ров'і́.

У затранскрибованих текстах натрапляємо на низку прислівників, серед яких відзначимо: **|в'ідк'і́** (**|в'ідк'і́й**) 'звідки': йа́ |в'ідк'і́ з|найу́? |в'ідк'і́й |будут з|нати́?; **|в'ідц'і́й** 'звідси': |сов'і́сн'і́ |були́ |в'ідц'і́й; **|в'і́т:у́й** 'звідти': йі́ |в'і́т:у́й заб|рали́є; **з|вер'ха́** 'зверху': з|вер'ха́ накла́|дут |си́єра / з|вер'ха́ кла́|дут цу́|к'єрк'і́; пок|лала́ з|вер'ха́ х|л'і́биц; чирво́|н'і́йи з|вер'ха́; **|з'і́споду́** (**|зисподу́**) 'знизу': ко́|лис |була́ й |хат'і́ зим'л'а́ |з'і́споду; **|гозди́** (**|гезди́**) 'тут': |гозди́ су́|с'і́тц'і́ |наш'і́ пок|лали́є |хату́; а́|ди |гезди́ |мо́йа |не́н'а, а́|ди |гезди́ йе́ й жу́|пан'і́; **|гонди́** 'там': |гонди́ йс'о́ й |камир'і́; **по́|воли́** 'повільно': по́|воли́ тпру́|чийу́; **ни́|рас** (**ни́|раз**) 'часто': ми́ ни́|рас у́ ду́|ш'і́ с'м'і́йали́си; во́|ни́ два́ ни́|раз г|рали́; |ди́й|йуси́ ни́|раз; **|мениши́-|б'і́рши́** 'більш-менш': йна́ йже́ |мениши́-|б'і́рши́ |кажи́; **по́|за́й|тру́** 'післязавтра': **де́с ни́ де́с** 'де-не-де'; **|ч'есом** 'іноді': |ч'есом́ й|дастси́ |фа́йні́ / а́ |ч'есом́ н'є́; **|в'і́чно́** 'постійно': |в'і́чно́ |було́ |перши́; **вод'і́|но́** 'т.с.': вод'і́|но́ п'і́дло́|йали́; **|та́же** 'також': |та́же |р'і́же с'ви́єн'і́; **йне́|ред** 'спочатку': йне́|ред на́с|п'і́д кл'али́ ф'і́ст; **|зари́** 'зараз': ма́|к'і́тр'а́ |зари́ то́|б'і́ |кажу́ йа́|ка; йа́ то́|б'і́ |зари́ йпо́|в'і́м; **с|те́мна** 'досвіта': |рано́ йс'і́|тала́ с|те́мна; **напо́|лудни́** 'опівдні': |рано́ раз / напо́|лудни́ два; **ук'ро́ме** 'окремо, нарізно': хо́|вали́ ук'ро́ме; ва́|риє́ла ук'ро́ме; **йс'і́л'ако́** 'по-різному': |може́ |бути́ йс'і́л'ако́; **н'і́|де́** 'ніде': |баба́ н'і́|де́ ни́ |ходи́т; **на́|о́кола** 'навколо': на́|о́кола́ н'є́ / ли́ш до́ поло́|вини́; за́|маши́чува́ла глі́єно́у на́|о́кола; ко́|тили́ горо́|шок на́|о́кола |це́ркви; **споч'і́т|ку́** 'спочатку, відразу'; **му́|со́во** 'обов'язково': |було́ му́|со́во хо́|дити́; **на́|си́лу** 'примусово': а́|би́ йи́|го на́|си́лу й|з'є́ли; **то́|ди́** 'тоді': то́|ди́ |к'і́да́йу; то́|ди́ би́|ру; **в'і́|д|та́к** (**в'і́|т:а́к, в'і́|та́к**) 'згодом': прийш'і́ли |руск'і́ / а́ в'і́|т:а́к |н'і́мц'і́ / а́ в'і́|т:а́к зно́у |руск'і́; в'і́|д|та́к спа́|лити́; в'і́|та́к |к'і́ну́ там ку́|соч'о́к м'і́|н'є́са; в'і́|та́к і́|ду́ п|рати́є; **вид'і́|да́йна́** 'давно':

за|ч'или ви|рошчувати це ого|родництво вид|даїна; **по|зайтр'у** 'післязавтра': у |тебе |зайтра / у |мене по|зайтр'у; **|борш'і** 'швидше'; **|к'іко** 'скільки': |к'іко |хочиш; **|б'іриши** 'більше', **по-|чорному** 'сильно, жорстоко': в'ін кату|ваї по-|чорному; **|борзо** 'швидко': так іш|ло |борзо ш'о но; **пу|волин'ки** 'дуже повільно': пу|волин'ки п'ідро|стайи; **г'ірен'к'о** 'дуже важко': с|кажу їек їа цу |хатку к|лала г'ірен'к'о; **страш|не** 'дуже': їа п|лачу страш|не; **напраї|ц'і** 'напростоць': напраї|ц'і лу|гаміє. Серед них запозичені: **фист'т** 'дуже': |бити фист', фист' ро|били; 'багато': фист' вас |було, фист со|лили?; **|моцно** 'сильно': |моцно |к'идати; **ін** 'завжди': х|лопц'і ін зво|нили |коло |церкви, ін ти|пер ми|н'і на|гадуїут де ми|не уздр'і|д'є; **фурт** 'завжди': фурт |буди куба|са.

Як і вказівні займенники, трапляються прислівники з наростками **о**, **во**: тута|во (тут|во) 'саме тут': у кол|гос'н'і тута|во; ко|лис тут|во де ц'а |хата; тако|во (таку|во) 'отак': у п'іч' таку|во к|лали; такої|во 'тс.': такої|во на|гадували.

У дієслівних формах відзначаємо послідовне вживання префікса **ві-**, замість літературного **ви-**: |в'ібороти, |в'іпороти, |в'іпрати, в'іже|вати, |в'іжмакати, в'ікла|дати, в'ігор|тати, в'іхол|дити, |в'ізволити, |в'іш'ити 'вішати', |в'ішити, |в'іт'агти 'витягнути': |в'іт'ігла ш |шафії, хоча дієслова із префіксом **ви-** теж трапляються: к'и|т'ун 'тютюн' ви|рошчувалиє.

У діалектних текстах рідко, але відзначаємо інфінітиви з основою на **г**, **к** в архаїчній формі із суфіксом **-чи** / **-чі**, **-ш'і**, напр., пи|ч'и (п'іч'и) 'пекти':

|будеш |паску п'і|ч'и; давні інфінітиви: її|мити 'зловити': її|мили ме|не шо їа їк|рала; здой|миєти 'зняти': п'іїї|с'єт про|центий здой|миєти.

У творенні особових форм послідовною є відсутність чергувань при дієвідмінюванні в І особі одн., напр., їа со|б'і |м'іс'у |бабу ('солодкий великодній хліб'); ї|ду п|рос'у; с|вин'ам |лагод'у; са|ж'ейу хл'іб ї п'іч'; ни|де ни |лаз'у; во|на |б'іриши про|їхуїє до |м'іста та чергування **губний +л**: н'і|ч'о ни |робїу; їа їїх застаї|їейу; їду в'ідро|їити; од|н'і д|ругим в'ідро|їєли; |диїїуси; |мама на|робїут; салти|сон з|робїут; |зайтра в'ідпраї|їєти; |д'іти |лоїїути за |ручки; |л'уди ш'і спїут; спїу на подуш|ках; х|лопц'і зароб|їєли; їс'о |робїу |їїсти; ту|да |спїу му|к'и. Загалом це властиво для більшості говірок південно-західного ареалу, Я. Закревська вважала цю рису однією з найхарактерніших рис південно-західного наріччя [4: 64: к. 1]. Послідовним у говірці є опускання кінцевого **-т** під час творення форм І ос. дієслів І дієвідміни, напр., |ходит і с|в'ітит та ІІ ос. множ. дієслів І дієвідміни: к'іст|к'и бол'є; з моло|ка |робїє сир; ж'ін|к'є її|д'є; |г'іти |ход'а; |хог'є од|ни до д|ругих; хол'є з|нати; хло|не 'чоловіки' де |пост'є?; |искри їже так |зисподу ли|т'є. Засвідчено використання закінчень, властивих для дієслів ІІ дієвідміни (з погляду літературної мови) для творення форм ІІ ос. множ. І дієвідміни: ти|пер |робл'ут; |мус'ут в'іже|вати; т'у|т'ун са|д'ут; во|ни до |мени гу|вор'ут; ва|р'ут |їїстиє; моло|ко зва|р'ут, ку|лешу; пере|мел'ут; скр'із' спїут.

Засвідчено надмірну суфіксацію в окремих дієсловах, напр., на|ч'ин'ували 'начиняли, наповнювали', при|їхували 'приїжджали', поз|їхувалис'а 'поприїжджали', в'і|возувалиє 'вивозили'.

У канві діалектних текстів відзначено безособові форми, напр.,

⁷ Як і в інших говірках південно-західного наріччя, у досліджуваній говірці цей германізм може поєднуватися не лише з прикметниками й дієсловами, а й з іменниками та займенниками, напр., то |тажжи фист' ро|бота; |було фист у|надок; фист' вас |було.

так заве́дено, напа́лено і пасивні конструкції: ми |були |в'ї́езе́н'ї; |це́рква за|ч'ила |буду|вати́е_си; в'ї́ноч'ок пле|теси з о|соки; |як і|деси на ц|винта́р'; |як у|же зби|райеси з лу|жок; ка́т|ра́н'е си́ |па́ри_ло; |їна си за́г|н'їтила.

Для оформлення зворотних дієслів поширена частка **си**, що походить від зворотнього займенника **себе**: ни да|валиси; не призна|йес:и; к|ни_ешка |Карл'їу́ нази|вайеси; во|на |шчи три|майеси; |їве|лиси у храм |Божий. Діалектні тексти засвідчують приблизно однакове її вживання у пре-і постпозиції: |я си ли|шила; ви си |їчили; |я |шчи си не приди|ви_ела; |як си |їдало; б|лих'ї си зави_едут у со|лом'ї; Ше|їченкове си нази|вайи; |як ми_е си_е п'їб|рали_е; |їс'о си подру|жи_ло; сп'їд|ни_ц'а си роспл'їсу|вала; |я |їже си |їсту|пила с |хати; в'ї|так |тато м'ї |уже|ни_їси; у това|риств'ї |їс'о ро|билиси. Частка може бути відділеною від дієслова, напр., |їни так си |добре с|тавили.

У затранскрибованих текстах відзначено вживання давноминулого часу: Га|нус'а |була |їз'ела; це |Кол'ц'о Б|л'ешка бу_ї |в'їпусти_ї; на п|лотк'ї си за|в'їсила |була.

Щодо діалектних часових форм у покутських говірках К. Кисілевський зазначав: "широкий простір займають форми минулого часу утворені з закінченнями: **-їем, -їес, -смо, -сте, -сьмо, -сьте, -им, -ис, -ись**, що можуть бути рухомі" [6: 25]. У давніших свідченнях, зокрема в праці І. Сандуляка "Село Карлів: колись а типер", ці закінчення засвідчені послідовно: згадав-єм [9: 7], коли-сьмо [9: 28]. У мовленні сучасних діалектоносіїв вони трапляються вкрай рідко, напр., |п'їдистисте на гос|тинец; пам'їа|тайете |як т'ї сороч'ї к'ї ро|билистие / н'е?

У говірці відзначено поодинокі форми майбутнього часу, утворені за допомогою допоміжного дієслова імати в особових формах: |шч'о меи ро|бити?

Для формотворення, зокрема вираження умовного способу

використовують частки **б, би (би_е)**, **бис**: ти|пер лиш би |жи; ети; |я би |їже же|ни_їси; Ма|лечи́ха |була би з|нала за Ма|руси́ка; |я і си|годні би |її|її |їїла; |я би вам |дала; би ди|тинка |була здо|рова; би_е си_е |була поди_е|вила; з|най_еш до |кого бис ти по|вела? бис |па́ру сл'ї_ї ска|зали.

Форми наказу, прохання, благання тощо у III ос. одн. і мн. оформлені часткою **най**: на_ї сто|їт; на_ї во|но со|б'ї |ловетси; на_ї |баба по|дивитси; на_ї с|кажи ц'а |вуйна.

На рівні синтаксису говірки характерне поширення прийменниково-іменникових конструкцій, зокрема:

– у значенні напряду руху

д, к + Д. в. 'до': |я |ду д_ |ф'їри_ї; у |кожного ру|ка к со|б'ї кри|ва;

до + Р. в. 'так': |хожу до во|р'їт і в'їд во|р'їт; до |него п'їш|ли; в'їз до П|рута; до к|лубу хо|дили; до мага|зину; б|рали до л'ї|карн'ї; п'їш|ла до мле|на; |їхали_е до |Косова; до С|н'етина; до Коло|мий; в'їд|т:ак воз|и_ели до |Заболотова; п'їш|ла |баба до |Вашк'ї_ї_ї_ї; до Чирно|вец; до Ка|надие (кількісно такі форми переважають);

у / ї + З. в. 'їде ї С|н'атин / їде ї л'ї|карн'у;

на + З. в.: на ба|зар; на Ка|наду дес |їхали;

– у значенні місця: **при+Д. в.**: при ш|кол'ї |була к'їм|ната; при |меж'ах;

– у значенні часу:

д, к + Д. в. 'до': д |веч'їру;

за + Р. в.: 'під час керування, роботи тощо': дободу|вали за |г'їда; за Са|м'їленка; |їчилиси за Са|їенка; за кот|рого ди|ректор'а ви при_їш|ли?; за |моїх ча|с'ї_ї;

по + Д. в. 'після': по Ве|лиц'їдні;

у + Зн. в. 'через який час': |я аж у два |тижн'ї п'їш|ла; 'під час перебування де_сь': |тато про|па_ї_ї |е|сесах ш'ї;

по + Д. в. 'після якогось процесу, події тощо': по ди|тин'ї |ж'їнка;

– у значенні причини:

на + З. в.: |мамка |їо|го |ї_мерла на |ти_ефус;

– в об'єктних значеннях:

від + Р.в. 'для': |везли |поїздом в'ід ху|добу;

до + Р. в. 'для': до Ве|ликодн'а;

за + Зн. в. 'про когось, щось': за с|воїй |г'іти / за с|воїй |нук'і |а |дуже |рада; то |б'іл'ше за |Вид'ин'і; |у ролі когось, чогось': у|на |рала за |ж'інку;

поза + О. в. 'після когось, чогось': |поза неї; |поза |ї|ї |бабої |мер;

– у кількісних відношеннях:

під + Зн.в. 'приблизно': |їх |е п'ід д|в'іста;

з (с) + Зн.в. 'т.с.': с |н'ітора |л'ітра во|ди; то |к'исни с |тиж'ін'.

У системі дієслівного керування відзначаємо поєднання дієслівних форм та іменників у Зн. в. мн. для вираження об'єктних значень: |кон'і / |вози |с'о забе|рай; орган'і|зовували чит|ц'і; |майи триє бра|тиє; |майу товариш|к'іє; с со|бої б|рала х|лопц'і; |гост'і при|майу; |майу |нуч'киє, п|раїнуч'к'и; ро|біє |гриба|рем / за|копуваї мир|ц'і. У деяких випадках трапляється випускання

прийменників: а|ди |а |її|го пере|жила у|же т|риц'ік' р'ік; тил|пер ба|гато |легиши жи|їут і вживання складних прийменників: по|через |голуву поїх / поїх / поїх; |али |помижи лап|к'и.

В усному діалектному мовленні збережено дієслівну частку **є**, напр., там |ї За|вал'у в'ін |є по|хований; Да|нил'чиха |є ста|ра та вживання модального дієслова у варіантах **|можна – мож (мош)**: мож ска|зати; то мош к|нижку пи|сати; мож та ч'о н'е?

Побутує думка, що в усних діалектних текстах сурядність переважає над підрядністю, хоча це твердження потребує уточнення.

У складних сурядних реченнях відзначаємо вживання повторюваного сполучника **ци (ц'і, ч'і)** 'чи': |миску ц'і |рош'і |к'іс / му|ки |койіс ц'і |цукру ц'і |паску / ц'і |бабу / ц'і дв'і чоко|лад'і; на |тиж'ін' |ци на дв'і ни|г'іли; р'ік ц'і |б'іл'ше; ц'і |перид Ве|ликоднем; ц'і на |каву ц'і на се на то; ц'і се ц'і то; ч'і се ч'і то.

У вираженні підрядності провідна роль належить сполучникам: |т'іл'ко

|доїго т'ег|нуло|си / |доки вер|нули |хату; |зак'ім 'доки' то |в'іп|рала / то тут |с'о позде|рала; |зак'і |т.с.' ди|тину ни похрис|т'е / ни в'і|ходи; **нако|ли** 'коли' х|л'іпчик почирво|н'і |накри|вайу; **ко|би** 'якби' |а та|ка |була / |ак |а |була; **ко|би (ко|біє)**: не|по|гано / ко|би так на|дал'і; лиш ко|біє |рук'і об|мела; ко|би |були |їє|ц'а; пи|сали / |абе 'щоб' нам вер|нули |хату; **а|би** 'т.с.': до |церкви с'а штраму|вала з ли|ца / а|біє |була |ч'иста; хо|т'іла т|рох'і про|дати / **би** 'щоб': би |мала на х|л'іби; би н'іх|то ни |ви|ї; ро|бієли / би |р'іно |було; |даїти ми|н'і куку|руз'і |би |а змо|лола; хл'іб біє зго|р'і |**їєк|би** гран' |була; |ак|би ц'а то|б'і |вуїна |по|в'іла / |а|ка б'і|да |була.

Для усного спонтанного (непідготовленого) діалектного тексту притаманні непрямої порядок слів: та|ка ш|кола |наш'а |була ц'а |фаїна ш'о ну!; на с|в'ето |дужи ба|гато |наших попри|їхувало мо|лодиєх; та|ка |була |можи |ст|рог'іст'; ли|шайєси |кажи шо на ди|тин'і; так |фаїно сп'і|вайут у |церкв'і бис пос|лухала; ш'о т|реба прихो|д'іт та численні неузгодження, обірвані чи неповні речення: Маг|л'і |ка / б|рати / кла|деси |ї |ван:у і жма|катиє; а|би хтос би ска|зай / |вуїно / хо|г'іт |ди|те до |церкви. Також тексти насичені зайвими надлишковими елементами, напр., а|ди |тайак |маїже |майиш коу|рову тил|пер |тайак а|ди |є; повторами: ма|к'ітр'а ко|лис |була та|ка ма|к'ітр'а; гіперболізм: б'іду|вала до к|райу.

Говіркове мовлення набуває емоційної виразності завдяки використанню мовцями фразеологізмів: на жи|к'у / |ак на |доїг'і |нив'і; ка|зала |Фес'а / шо |б'і|дес'а; в'іт:ак т|рош'і са по|пірела; шчо |було / то си ми|нуло; вставних слів, напр., **в'і|ди** 'напевно': тил|пер в'і|ди не|ма та|ких; вказівних, напр., **а|ди** |ц |ї|читил'ку |нашу, порівняльних, напр., |мачуха |н'ібіє |моїа, та підсилювальних часток у невластивому значенні, напр., **|маїже**: жи|вим

Імаїже ни давалиси; ї|с'ек'і Імаїже
к|ласи |були; Імаїже на св'а|та їдут
до бат'|к'ї; Імала Імаїже ди|тину
ту. Частотними є фонетичні слова у
значенні стверджувальних напр.,
ноа|їакжи (но|їекжи)! та питальних
часток — ноа|ш|чо? та вигуків, напр.,
а|їа!; їоїо|їої!; а|з'її!; їа їїх
застаї|їейу а|з'її!; **їої.** їої |Божи!
|Боже |милиї!; їої та ц'а |г'їїчинка
та|ка |ч'емна; |Божи / |Божи / їек
їа сиє на|жиєла; шчо то гуво|риту?!,
гаї. гаї |зариє п|риїде |лотка;
ди|тинко |Бож'а!. Особливе місце в
мовленні діалектоносіїв належить
етикетним формулам: ко|би Бог даї
здо|роїє; а|биє Бох боро|ниєї!; |Богу
|д'єкувати; ш'їс|ливої до|роги / даї
|Боже вам!

Висновки й перспективи дослідження. Отже, граматична система говірки с. Прутівка (Карлів) на початку ХХІ ст. виявляє всі основні риси, притаманні покутським говіркам. Порівняння записаних

текстів із давнішими працями уповажнює на висновок про побутування в говірці давніх граматичних рис, зокрема щодо функціонування дієслів (творення видових пар, способу дієслова, особливостей дієвідмінювання), про стійкість граматичної системи говірки до нівеляції. В ідіолекті представників різних поколінь поширені мовні знаки, що є результатом давніх із походження діалектних фонетико-граматичних явищ, що свідчить про функційний потенціал таких діалектних форм. Описані граматичні риси більшою чи меншою мірою властиві загалом говіркам південно-західного ареалу, найбільше – суміжним буковинським. Важливим аспектом залишається з'ясування частотності їх прояву в конкретній говірці як системі й на всьому обширі покутського говору, що становить перспективу наступних студій.

СПИСОК ІНФОРМАНТІВ – МЕШКАНЦІВ с. ПРУТІВКА

Кейван Марія Юрїївна, 1929 р. н, 10 кл.
Коваленко Марія Михайлівна, 1963 р. н, 10 кл.
Кузик Марія Миколаївна, 1930 р. н, 8 кл.
Кузик Марія Петрівна, 1935 р. н., 4 кл.
Кузик Петро Миколайович, 1933 р. н., 7 кл.
Семотюк Анна Дмитрівна, 1932 р. н, 6 кл.
Чернець Анна Іванівна, 1924 р. н, 7 кл.

СПИСОК ВИКРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Габорак М. Топонімія Покуття та деяких прилеглих територій. Етимологічний словник-довідник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 932 с.
2. Голубович І. Народня пожива в Снятинськїм повіті. *Матеріяли до української етнольоїї*. Т. ХІХ–ХХ. Львів, 1919. С. 177–193.
3. Голубовичева О. Весіле в селі Ілинцях, Снятинського пов. *Матеріяли до української етнольоїї*. Т. ХVІІІ. Львів, 1918. С. 48–70.
4. Закревська Я. В. Нариси з діалектного словотвору в ареальному аспекті. Київ: Наук. думка, 1976. 164 с.
5. Іванійчук Г. Карлів – перлина мого серця. Нариси історії краю та рідного села Прутівки від найдавніших часів до сьогодення. Снятин: Вид. фірма "Прут Принт", 2007. 292 с.
6. Кисілевський К. Надпрутський говір. *Записки наукового товариства ім. Шевченка. Т. СLХІІ. Збірник філологічної секції. Діалектологія*. Нью-Йорк – Париж: Наук. товариство ім. Шевченка, 1954. Т. 25. Кн. 2. С. 9–52.
7. Колеснік Л. Покутські говірки на тлі літературного стандарту. *Українська мова*. 2021. № 2 (78). С. 176–89.

8. Онишкевич М. Й. Форми вказівного займенника цей, ця, це і той, та, то в західних говорах УРСР (семантична диференціація). *Дослідження і матеріали з української мови*. Т. 5. Київ, 1962. С. 126–134.
9. Сандуляк І. Село Карлів колись а тепер. Івано-Франківськ, 2000. 44 с.
10. Стеф'юк І. Володимир Самійленко: письменник, чиєї внутрішньої біографії не знає ніхто. *Портрет українця: Культурологічні есеї та образки*. Київ, Український письменник, 2022. 312 с.
11. Яцій В. О. Ойконімія Івано-Франківської області: історико-етимологічний словник. Київ: Наук. думка, 2015. 390 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Haborak, M. (2013). Toponimiiia Pokuttia ta deiakykh prylehlykh terytorii. Etymolohichnyi slovnyk-dovidnyk [Toponymy of Pokuttia and some adjacent territories. Etymological reference dictionary]. Ivano-Frankivsk : Misto NV. 932 p. [in Ukrainian].
2. Holubovych, I. (1919). Narodnia pozhyva v Sniatynskim poviti [Folk food in the Sniatyn District]. *Materiialy do ukraïnskoï etnologii*. Vol. XIX–XX. Lviv. Pp. 177–193. [in Ukrainian].
3. Holubovycheva, O. (1918). Vesilie v seli Ilyntsiakh, Sniatynskoho pov [A wedding in the village of Illintsi, Sniatyn District]. *Materiialy do ukraïnskoï etnologii*. Vol. XVIII. Lviv. Pp. 48–70. [in Ukrainian].
4. Zakrevska, Ya. V. (1976). Narysy z dialektnoho slovotvoru v arealnomu aspekti [Essays of dialectal word formation in the areal aspect]. Kyiv: Nauk. dumka, 164 p. [in Ukrainian].
5. Ivaniichuk, H. (2007). Karliv – perlyna moho sertsia. Narysy istorii kraiu ta ridnoho sela Prutivky vid naïdavnishykh chasiv do sohodennia [Karliv is the pearl of my heart. Essays on the history of the region and native village of Prutivka from ancient times to the present]. Sniatyn: Vyd. firma "Prut Prynt". 292 p. [in Ukrainian].
6. Kysilevskyi, K. (1954). Nadprutskyi hovir [Nadprut dialects]. *Zapysky naukovoï tovarystva im. Shevchenka*. T. CLXII. Zbirnyk filolohichnoi sektsii. Diialektolohiia. Niu-York – Paryzh: Nauk. tovarystvo im. Shevchenka, Vol. 25. Book 2. Pp. 9–52. [in Ukrainian].
7. Koliesnik, L. (2021). Pokutski hovirky na tli literaturnoho standartu [Pokuttia dialects on the background of the literary standard]. *Ukrainska mova*. No. 2 (78). Pp. 176–89. [in Ukrainian].
8. Onyshkevych, M. Y. (1962). Formy vkazivnoho zaimennyka tsei, tsia, tse i toi, ta, to v zakhidnykh hovorakh URSR (semantychna dyferentsiatsiia) [Forms of the demonstrative pronoun this (m), this (f), this (n) and that (m), that (f), that (n) in the Western dialects of the Ukrainian SSR (semantic differentiation)]. *Doslidzhennia i materialy z ukraïnskoï movy*. Vol. 5. Kyiv, Pp. 126–134. [in Ukrainian].
9. Sanduliak, I. (2000). Selo Karliv kolys a teper [The village of Karliv once and now]. Ivano-Frankivsk. 44 p. [in Ukrainian].
10. Stefiuk, I. (2022). Volodymyr Samiilenko: pysmennyk, chyiei vnutrishnoi biohrafii ne znaie nikhto [Volodymyr Samiilenko: a writer whose inner biography no one knows]. *Portret ukraïntsia: Kulturolohichni esei ta obrazky*. Kyiv, Ukrainskyi pysmennyk, 312 p. [in Ukrainian].
11. Yatsii, V. O. (2015). Oikonimiiia Ivano-Frankivskoi oblasti: istoryko-etymolohichnyi slovnyk [Oikonymy of Ivano-Frankivsk region: historical and etymological dictionary]. Kyiv: Nauk. dumka, 390 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії: 15.02.2025

Схвалено до друку: 23.04.2025